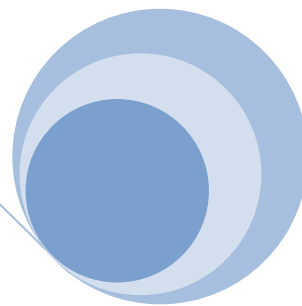

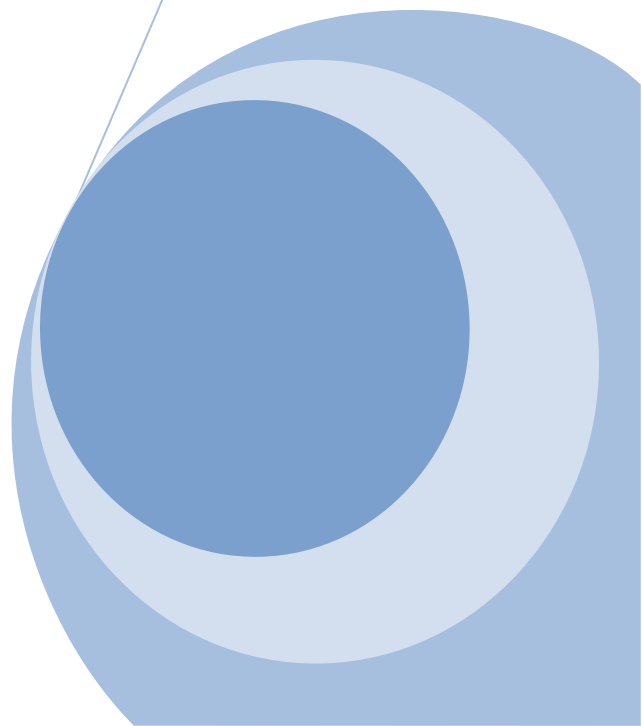
Slovenská Technická Univerzita v Bratislave
Fakulta Elektrotechniky a Informatiky

ODVODY

Podnikové hospodárstvo

Stanislav Volár
22. 10. 2008

Obsah

<i>Obsah</i>	2
<i>Sociálne poistenie</i>	3
<i>Sadzba sociálneho poistného</i>	5
<i>Tabuľka platenia poistného od 1. júla 2008</i>	7
<i>Vysvetlivky k tabuľke</i>	8
<i>Zdravotné poistenie</i>	9
<i>Sadzba zdravotného poistného</i>	10
<i>Otázky a testové otázky</i>	11
<i>Použitá literatúra</i>	12

Sociálne poistenie

Sociálne poistenie (podľa zákona č. 461 / 2003 Z. z. o sociálnom poistení) je

- a) nemocenské poistenie ako poistenie pre prípad straty alebo zníženia príjmu zo zárobkovej činnosti a na zabezpečenie príjmu v dôsledku dočasnej pracovnej neschopnosti, tehotenstva a materstva,
- b) dôchodkové poistenie, a to
 - 1. starobné poistenie ako poistenie na zabezpečenie príjmu v starobe a pre prípad úmrtia,
 - 2. invalidné poistenie ako poistenie pre prípad poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v dôsledku dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu poistenca a pre prípad úmrtia,
- c) úrazové poistenie ako poistenie pre prípad poškodenia zdravia alebo úmrtia v dôsledku pracovného úrazu, služobného úrazu a choroby z povolania,
- d) garančné poistenie ako poistenie pre prípad platobnej neschopnosti zamestnávateľa na uspokojovanie nárokov zamestnanca a na úhradu príspevkov na starobné dôchodkové sporenie nezaplatených zamestnávateľom do základného fondu príspevkov na starobné dôchodkové sporenie,
- e) poistenie v nezamestnanosti ako poistenie pre prípad straty príjmu z činnosti zamestnanca v dôsledku nezamestnanosti a na zabezpečenie príjmu v dôsledku nezamestnanosti.

Nemocenské poistenie

je poistenie pre prípad straty alebo zníženia príjmu zo zárobkovej činnosti a na zabezpečenie príjmu v dôsledku dočasnej pracovnej neschopnosti, tehotenstva a materstva.

Dôchodkové poistenie

- a) **starobné poistenie** ako poistenie na zabezpečenie príjmu v starobe a pre prípad úmrtia
- b) **invalidné poistenie** ako poistenie pre prípad poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v dôsledku dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu poistenca a pre prípad úmrtia.

V súčasnosti sa dôchodkový systém na Slovensku delí na I., II. a III. pilier dôchodkového systému.

I. pilier sa nazýva aj dôchodkové poistenie – je to časť dôchodkového systému spravovaná a garantovaná štátom,

II. pilier predstavuje dôchodkové sporenie a je rovnako ako I. pilier v súčasnosti povinný pre všetkých, ktorí až teraz vstupujú do produktívneho veku. Rozhodnutie, či do neho vstúpia alebo nie, je len na osobách, ktoré už boli zapojené do štátneho dôchodkového poistenia v minulosti.

II. pilier dôchodkového systému - starobné dôchodkové sporenie je sporenie na osobný účet sporiteľ'a, za účelom zabezpečiť spolu so starobným poistením (I. pilier dôchodkového systému) podľa osobitného predpisu jeho príjem v starobe a pozostalým pre prípad jeho úmrtia.

Pokiaľ som zapojený do II. piliera dôchodkového systému, odvádzam príspevky povinne do 2 pilierov:

do I. piliera (štátny - Sociálna poisťovňa): 9 % na starobné poistenie, 6 % na invalidné poistenie a 4,75 % do rezervného fondu solidarity,

do II. Piliera: 9 % na osobný dôchodkový účet.

III. pilier predstavuje doplnkové dôchodkové sporenie, ktoré je čisto dobrovoľné.

Úrazové poistenie

je konštituované ako povinné poistenie zamestnávateľ'a, ktoré ho má ochraňovať pred rizikom ekonomickej záťaže pre prípad jeho zodpovednosti za škodu vzniknutú v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania jeho zamestnancom, ktorá mu vyplýva zo Zákonníka práce.

Garančné poistenie

je poistenie pre prípad platobnej neschopnosti zamestnávateľ'a na uspokojovanie nárokov zamestnanca a na úhradu príspevkov na starobné dôchodkové

Poistenie v nezamestnanosti

je poistenie pre prípad straty príjmu z činnosti zamestnanca v dôsledku nezamestnanosti a na zabezpečenie príjmu v dôsledku nezamestnanosti.

Sadzba sociálneho poistného

Zamestnávateľ platí poistné

- na nemocenské poistenie 1,4 % z vymeriavacieho základu,
- na starobné poistenie za zamestnanca, ktorý nie je sporiteľ podľa osobitného predpisu 14 % z vymeriavacieho základu a za zamestnanca, ktorý je sporiteľ podľa osobitného predpisu 5 % z vymeriavacieho základu,
- na invalidné poistenie 3 % z vymeriavacieho základu,
- na úrazové poistenie do 31. decembra 2007 0,8 % z vymeriavacieho základu,
- na garančné poistenie 0,25 % z vymeriavacieho základu,
- na poistenie v nezamestnanosti 1 % z vymeriavacieho základu,
- do rezervného fondu solidarity 4,75 % z vymeriavacieho základu.

Poistné na invalidné poistenie neplatí zamestnávateľ za zamestnanca, ktorý je dôchodkovo poistený po priznaní starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku.

Zamestnanec platí poistné

- na nemocenské poistenie 1,4 % z vymeriavacieho základu,
- na starobné poistenie 4 % z vymeriavacieho základu,
- na invalidné poistenie 3 % z vymeriavacieho základu,
- na poistenie v nezamestnanosti 1 % z vymeriavacieho základu.

Poistenie v nezamestnanosti sa nevzťahuje na zamestnanca podľa osobitného predpisu, na zamestnanca, ktorý je fyzickou osobou vo výkone väzby a fyzickou osobou vo výkone trestu odňatia slobody, ak sú zaradené do práce a fyzickú osobu, ktorej bol priznaný starobný dôchodok, predčasný starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70%.

Poistné na invalidné poistenie neplatí zamestnanec, ktorý je dôchodkovo poistený po priznaní starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku.

Za zamestnanca odvádza poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové poistenie a poistné na poistenie v nezamestnanosti zamestnávateľ. Zamestnávateľ vykoná zrážku poistného na jednotlivé druhy sociálneho poistenia, ktoré je povinný platiť zamestnanec.

Ak poistenec vykonáva viacero činností zamestnanca, poradie povinností platiť poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové poistenie a poistné na poistenie v nezamestnanosti pre zamestnanca sa určuje výškou jeho vymeriavacieho základu, pričom sa postupuje od vymeriavacieho základu najvyššieho k vymeriavaciemu základu najnižšiemu. Ak je výška vymeriavacích základov zamestnanca rovnaká, prednostná povinnosť platiť poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové poistenie a poistné na poistenie v nezamestnanosti pre zamestnanca sa viaže na vymeriavací základ dosiahnutý u toho zamestnávateľa, u ktorého poistenie zamestnanca vzniklo skôr. Ak zamestnanec súčasne vykonáva aj činnosť povinne nemocensky poistenej a povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činnnej osoby, poistné na nemocenské poistenie a poistné na

dôchodkové poistenie sa platí vždy prednostne z vymeriavacieho základu dosiahnutého z výkonu činnosti zamestnanca.

Povinne nemocensky poistená a povinne dôchodkovo poistená SZČO platí poistné

- na nemocenské poistenie 4,4 % z vymeriavacieho základu,
- na starobné poistenie, ak nie je sporiteľom starobného dôchodkového sporenia, 18 % z vymeriavacieho základu, alebo ak je sporiteľom starobného dôchodkového sporenia, 9 % z vymeriavacieho základu,
- na invalidné poistenie 6 % z vymeriavacieho základu,
- do rezervného fondu solidarity 4,75 % z vymeriavacieho základu.

Poistné na invalidné poistenie neplatí samostatne zárobkovo činná osoba, ktorá je dôchodkovo poistená po priznaní starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku.

Dobrovoľne poistená osoba

Dobrovoľne **nemocensky** poistená osoba platí poistné na nemocenské poistenie 4,4 % z vymeriavacieho základu.

Dobrovoľne **dôchodkovo** poistená osoba platí poistné

- na starobné poistenie, ak nie je sporiteľ starobného dôchodkového sporenia, 18 % z vymeriavacieho základu; ak je sporiteľ starobného dôchodkového sporenia, 9 % z vymeriavacieho základu,
- na invalidné poistenie 6 % z vymeriavacieho základu
- do rezervného fondu solidarity 4,75 % z vymeriavacieho základu.

Poistné na invalidné poistenie neplatí dobrovoľne dôchodkovo poistená osoba, ktorá je dôchodkovo poistená po priznaní starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku

Dobrovoľne poistená osoba v **nezamestnanosti** platí poistné na poistenie v nezamestnanosti 2 % z vymeriavacieho základu.

Tabuľka platenia poistného od 1. júla 2008

	Nemocenské poistenie	Dôchodkové poistenie		Poistenie v nezam.	Garančné poistenie	Úrazové poistenie	Rezervný fond	Spolu	
		Starobné	Invalidné						
ZAMESTNANEC	Sadzba poistného	1,4%	4%	3% **	1% ***				
	Minimálny VMZ ¹⁾	8 100 Sk	8 100 Sk	8 100 Sk	8 100 Sk				
	Suma poistného	114 Sk	324 Sk	243 Sk	81 Sk			762 Sk	
	Maximálny VMZ ²⁾	30 219 Sk	80 584 Sk	80 584 Sk	80 584 Sk				
	Suma poistného	424 Sk	3 224 Sk	2 418 Sk	806 Sk			6 872 Sk	
ZAMESTNÁVATEĽ	Sadzba poistného	1,4%	14%	3% **	1% ***	0,25% *	0,8% ⁶⁾	4,75%	
	Minimálny VMZ ¹⁾	8 100 Sk	8 100 Sk	8 100 Sk	8 100 Sk	8 100 Sk		8 100 Sk	
	Suma poistného	114 Sk	1 134 Sk	243 Sk	81 Sk	21 Sk	65 Sk	385 Sk	2 043 Sk
	Maximálny VMZ ²⁾	30 219 Sk	80 584 Sk	80 584 Sk	80 584 Sk	30 219 Sk		80 584 Sk	
	Suma poistného	424 Sk	11 282 Sk	2 418 Sk	806 Sk	76 Sk		3 828 Sk	18 834 Sk
POVINNÉ POISTENÁ SZČO ³⁾	Sadzba poistného	4,4%	18%	6% **				4,75%	
	Minimálny VMZ ¹⁾	8 100 Sk	8 100 Sk	8 100 Sk				8 100 Sk	
	Suma poistného	357 Sk	1 458 Sk	486 Sk				385 Sk	2 686 Sk
	Maximálny VMZ ²⁾	30 219 Sk	80 584 Sk	80 584 Sk				80 584 Sk	
	Suma poistného	1 330 Sk	14 506 Sk	4 836 Sk				3 828 Sk	24 500 Sk
DOBROVOLNÉ POISTENÁ OSOBA ⁴⁾	Sadzba poistného	4,4%	18%	6% **	2% ***			4,75%	
	Minimálny VMZ ¹⁾	8 100 Sk	8 100 Sk	8 100 Sk	8 100 Sk			8 100 Sk	
	Suma poistného	357 Sk	1 458 Sk	486 Sk	162 Sk			385 Sk	2 848 Sk
	Maximálny VMZ ²⁾	30 219 Sk	80 584 Sk	80 584 Sk	80 584 Sk			80 584 Sk	
	Suma poistného	1 330 Sk	14 506 Sk	4 836 Sk	1 612 Sk			3 828 Sk	26 112 Sk
ŠTÁT ⁵⁾	Sadzba poistného		18%	6%				2%	
SOCIÁLNA POISŤOVŇA	Sadzba poistného		18%						
			Za poberateľov úrazovej renty do dovŕšenia dôchodkového veku alebo do priznania predčasného starobného dôchodku						

Vysvetlivky k tabuľke platenia poistného od 1. júla 2008

- 1) minimálny vymeriavací základ = minimálna mzda od 1. októbra 2007 (8 100 Sk)
- 2) maximálny vymeriavací základ platný od 1. júla 2008:
 - nemocenské poistenie, garančné poistenie = 1,5 x priemerná mzda v národnom hospodárstve za rok 2007 (1,5 x 20 146 Sk), t.j. 30 219 Sk;
 - dôchodkové poistenie, poistenie v nezamestnanosti, rezervný fond solidarity = 4 x priemerná mzda v národnom hospodárstve za rok 2006 (4 x 20 146 Sk), t.j. 80 584 Sk
- 3) od 1. júla 2008 vzniká povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie tým samostatne zárobkovo činným osobám (SZČO), ktorých príjem (bez odpočítania výdavkov) bol za rok 2007 vyšší ako 12-násobok minimálnej mzdy (12 x 8 100), teda vyšší ako 97 200 Sk; poistenie v nezamestnanosti je pre SZČO iba dobrovoľné
- 4) dobrovoľne poistená osoba si vymeriavací základ v zákonom stanovených hraniciach určuje sama a môže si vybrať všetky druhy poistenia alebo len jedno z nich; pokiaľ si platí dobrovoľne dôchodkové poistenie je povinná platiť aj poistné do rezervného fondu solidarity
- 5) štát platil do 31. júla 2006 poistné na dôchodkové poistenie a do rezervného fondu solidarity za fyzickú osobu, ktorá sa osobne a celodenne stará o dieťa do šiestich rokov jeho veku, alebo o dieťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom do siedmich rokov veku – od 1. augusta 2006 štát platí poistné na starobné poistenie, invalidné poistenie a poistné do rezervného fondu solidarity za fyzickú osobu s trvalým pobytom na území SR, ktorá sa riadne stará o dieťa do šiestich rokov jeho veku s trvalým pobytom na území SR a podala prihlášku na dôchodkové poistenie z dôvodu tejto starostlivosti; za fyzickú osobu s trvalým pobytom na území SR, ktorá sa riadne stará o dieťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom po dovŕšení šiestich rokov jeho veku s trvalým pobytom na území SR najdlhšie do 18 rokov jeho veku a podala prihlášku na dôchodkové poistenie z dôvodu tejto starostlivosti; za fyzickú osobu s trvalým pobytom na území SR, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok za opatrovanie v rozsahu najviac 12 rokov a podala prihlášku na dôchodkové poistenie z dôvodu tohto opatrovania
- 6) k celkovým sumám je potrebné pripočítať aj poistné na úrazové poistenie, ktoré sa vypočíta zo skutočného vymeriavacieho základu zamestnanca; do 31. 12. 2009 platí sadzba 0,8% z neho

* zamestnávateľ zamestnávajúci fyzické osoby v pracovnom pomere a na základe dohôd vykonávaných mimo pracovného pomeru

** invalidné poistenie neplatí:

- poistenc, ktorý je dôchodkovo poistený po priznaní starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku
- a zamestnávateľ za tohto zamestnanca

*** poistenie v nezamestnanosti sa nevzťahuje na:

- a. štátneho zamestnanca, prokurátora, hasiča a záchranára v služobnom pomere, občanov SR uvedených pod poznámkou č. 5), fyzickú osobu vo výkone väzby a fyzickú osobu vo výkone trestu odňatia slobody, ak sú zaradené do práce, s výnimkou fyzickej osoby vo výkone trestu odňatia slobody zaradenej na výkon iných prospešných prác (§29a ods.1 zákona č.59/1965 Zb. v znení zákona č. 451/2002 Z. z.)
- b. fyzickú osobu, ktorej bol priznaný starobný dôchodok, predčasný starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70%

Poznámka: Suma poistného sa na jednotlivé druhy poistenia a poistného do rezervného fondu solidarity určuje z vymeriavacieho základu vždy samostatne. Jednotlivé sumy poistného sa zaokrúhľujú na celé slovenské koruny nahor.

Zdravotné poistenie

Zdravotné poistenie (podľa zákona č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení) je

- a) povinné verejné zdravotné poistenie a dobrovoľné verejné zdravotné poistenie, na základe ktorého sa poskytuje poistencom verejného zdravotného poistenia za podmienok ustanovených týmto zákonom zdravotná starostlivosť a služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti v rozsahu ustanovenom osobitným predpisom,
- b) individuálne zdravotné poistenie, na základe ktorého sa poskytuje poistencom individuálneho zdravotného poistenia zdravotná starostlivosť v rozsahu určenom v zmluve podľa osobitného predpisu.

V zmysle tohto zákona zdravotné poisťovne svojím poistencom hradia všetky druhy zdravotnej starostlivosti:

- ústavnú zdravotnú starostlivosť,
- primárnu ambulantnú starostlivosť vrátane stomatológie,
- preventívne prehliadky a lekársku službu prvej pomoci,
- odbornú starostlivosť so všetkými náročnými vyšetreniami,
- dopravnú zdravotnú a leteckú záchrannú službu,
- kúpeľnú liečbu na predvolanie pre deti a dospelých
- špecializovanú liečbu v zahraničí, ak takú neposkytujú slovenské zdravotnícke zariadenia.

Verejné zdravotné poistenie **vzniká** narodením, ak ide o fyzickú osobu s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky.

Zdravotné poistenie **zaniká** smrťou alebo vyhlásením za mŕtveho.

Platiť poistné je povinný

- a) zamestnanec,
- b) samostatne zárobkovo činná osoba,
- c) zamestnávateľ,
- d) štát.

Poistné je povinný platiť aj poistenec, ktorý nie je zamestnancom alebo samostatne zárobkovo činnou osobou, ak má príjem, ktorý podlieha dani z príjmov.

Sadzba poistného

- a) pre **zamestnanca** 4 % z vymeriavacieho základu (2 %, ak je osobou zdravotne postihnutou),
- b) pre **SZČO** 14 % z vymeriavacieho základu (7 %, ak je osobou zdravotne postihnutou),
- c) pre **zamestnávateľa** 10 % z vymeriavacieho základu (5 %, ak zamestnáva zdravotne postihnutú osobu)
- d) pre **osoby tzv. dobrovoľne nezamestnané** 14 % z vymeriavacieho základu (7 %, ak je osoba zdravotne postihnutá),
- e) pre **zamestnanca, ktorý dosahuje príjmy aj z inej samostatnej zárobkovej činnosti** (zdaniteľné podľa § 6 zákona o daniach z príjmov) je sadzba poistného 14 % z vymeriavacieho základu (7 %, ak je osobou so zdravotným postihnutím). Sadzba poistného pre osoby so zdravotným postihnutím sa uplatní v kalendárnom mesiaci, v ktorom bola táto osoba považovaná za osobu so zdravotným postihnutím aspoň jeden deň. VZ zamestnanca je jeho príjem dosiahnutý v rozhodujúcom období, ktorý podlieha dani z príjmov.

Otázky

Čo je úrazové poistenie?

Ako sa delí dôchodkový systém na Slovensku?

Kedy vzniká a kedy zaniká verejné zdravotné poistenie?

Aká je sadzba zdravotného poistenia pre zamestnanca?

Testové otázky

1. Zamestnávateľ platí poistné na nemocenské poistenie

- a) 1,4 % z vymeriavacieho základu
- b) 3,4 % z vymeriavacieho základu
- c) 14 % z vymeriavacieho základu

2. Minimálny vymeriavací základ je

- a) 8000 Sk
- b) 8100 Sk
- c) 8200 Sk

3. Koľko platí povinne nemocensky poistená osoba nemocenské poistenie?

- a) 4,3% vymeriavacieho základu
- b) 4,4% vymeriavacieho základu
- c) 4,5% vymeriavacieho základu

4. Zamestnanec platí zdravotné poistné vo výške :

- a) 5% vymeriavacieho základu
- b) 3% vymeriavacieho základu
- c) 4% vymeriavacieho základu

Použitá literatúra:

Internet:

www.socpoist.sk

www.obcan.sk

www.zbierka.sk

Knihy:

Poradca 2008/10